خبر

فروش ۳ میلیاردی «کت چرمی»

فیلم سینمایی «کت چرمی» به کارگردانی حسین میرزامحمدی و تهیه‌کنندگی کامران حجازی که از ۱۷ خرداد در سینماهای سراسر کشور اکران شده، تاکنون بیش از ۶۰ هزار مخاطب داشته و فروش آن از سه میلیارد هم گذشته است. این فیلم روایتی ملتهب از قاچاق دختران را به تصویر می‌کشد. طراحی پوستر کت چرمی را شکوفه بیاتی برعهده داشته و همزمان با فروش بیش از سه میلیاردی این فیلم، به‌طور رسمی از آن رونمایی شده است. جواد عزتی، صابر ابر، گلاره عباسی، پانته‌آ پناهی‌ها، ستاره پسیانی، عباس جمشیدی‌فر، مائده طهماسبی، بهزاد خلج، امین میری، محمد صدیقی‌مهر، آیدا ماهیانی، سارا حاتمی، رویا تیموریان و سیامک احصایی گروه بازیگران کت چرمی را تشکیل می‌دهند.

این فیلم سال گذشته در چهل‌ویکمین جشنواره فیلم فجر در ۱۰ رشته نامزد شد و سیمرغ بهترین بازیگر نقش مکمل زن را به‌دست آورد. کت چرمی محصولی از بنیاد سینمایی فارابی و مؤسسه ایوان آفرینش است.

جواد عزتی از بازیگران محبوب سال‌های اخیر سینمای ایران توانایی‌هایش را در نقش‌های جدی و کمدی نشان داده و فیلم‌هایش با استقبال مخاطبان و فروش خوب در گیشه روبه‌رو شده است. شروع خوب کت چرمی در گیشه هم نوید یک تجربه موفق دیگر را برای او و فیلمش می‌دهد./مهر

در گفت‌وگو با کارگردان و تهیه‌کننده فیل

دوگانه عدالت و مصلـ

سانازقنبری
گروه فرهنگ و هنر

بعد از سه سال روی پرده سینماها رفت؛ فیلمی که در زمان نمایش در سی‌ونهمین جشنواره فیلم فجر موافقان و منتقدان جدی داشت. جدا از نقدها و ستایش‌های بیان شده، انگار دیگر برای‌مان عادی شده که هر بار حسین دارابی و محمدرضا شفاه فیلم می‌سازند ناخودآگاه موجی راه بیفتد و اکران عمومی فیلم‌شان را با اما و اگرهایی مواجه کند. اتفاقی که در مورد مصلحت به‌عنوان نخستین محصول سینمایی مشترک حوزه هنری و سازمان هنری رسانه‌ای اوج هم افتاد و به طبع آن اکران فیلم را به تعویق انداخت. مصلحت با بازی فرهاد قائمیان، وحید رهبانی، مهدی حسینی‌نیا، سهی‌بانو ذوالقدر، مجید نوروزی، نازنین فراهانی، مهدی فریضه، علی دل‌پیشه، حسن تسعیری، مجید جعفری، وحید نفر، محمدرضا سروستانی، شهاب عباسیان و امیر شمس داستان یکی از مقامات رده بالای قضایی اول انقلاب را روایت می‌کند که در پرونده‌ای ناگزیر از صدور حکم برای فرزندش می‌شود. نیروهای انقلابی در مسیر قصه، میان عدالت و مصلحت در دوراهی قرار می‌گیرند و مجبور به انتخاب می‌شوند. دارابی و شفاه در این فیلم روی یکی از مهم‌ترین موضوعات جامعه؛ یعنی عدالت و مصلحت دست می‌گذارند؛ موضوعی ملتهب که حرف دل خیلی از آدم‌های این روزگار است و البته کمتر فیلمسازانی اجازه ورود به آن را دارند. به بهانه اکران این فیلم، حسین دارابی و محمدرضا شفاه مهمان روزنامه جام‌جم شدند تا به پرسش‌هایی درباره کلیت فیلم و دلایل توقیف سه ساله اکران آن پاسخ دهند.

چرا در مورد ساخت مصلحت آن‌قدر اصرار داشتید که تولیدش در سکوت خبری انجام شود؟

محمدرضا شفاه، تهیه‌کننده: در سینمای ما فیلم‌ها به راحتی درگیر حاشیه می‌شوند و باید از آنها مراقبت کرد. به تجربه می‌دانستم اگر بخواهم فیلمی با مضمون چالش‌برانگیز را به سلامت به تولید برسانم بهتر است که در طول مسیر، هیاهویی نداشته باشیم. چون فی‌ذاته این فیلم‌ها پرحاشیه هستند. بنابراین ترجیح‌مان این است که این فیلم‌ها بی‌سروصدا ساخته شود و بعد که ساخته شد، مورد قضاوت قرار بگیرد. هرگونه صحبت در جریان فیلمبرداری درخصوص فیلم معمولا با مجموعه‌ای از گمانه‌ها و شایعات همراه است. از این‌رو ممکن است حرف‌هایی در مورد فیلم زده شود که صحت ندارد و بعدها به ضرر فیلم تمام شود. بنابراین ترجیح می‌دادیم به‌دلیل حساسیت موضوع فیلم، تنها با وزارت ارشاد که طرف مقابل فیلم‌هاست، روبه‌رو شویم و درگیر حواشی و مراجعی که محق نیستند، نشویم.

اما با تمام این مراقبت‌ها، فیلم شما باز دچار حاشیه شد و سه سال معطل اکران عمومی ماند!

محمدرضا شفاه: به‌نظرم اگر قرار است فیلمی دچار حاشیه شود بهتر است بعد از ساخته شدن، باشد؛ چون وقتی وزارت ارشاد فیلمنامه‌ای را شایسته ساخته شدن می‌بیند باید آن فیلم ساخته شود. ما تمام مراقبت‌هایی که فکر می‌کردیم لازم است را در ساخت فیلم انجام دادیم اما برای اکران فیلم‌مان سه سال معطل ماندیم.

چرا سینماگران متعهدی مثل شما که کارنامه حرفه‌ای‌تان گویای دغدغه‌های‌تان است تا این اندازه در اکران به مشکل برخورد می‌کنند و این ناامنی در فیلمسازی از کجا نشأت می‌گیرد؟

محمدرضا شفاه: احساس ناامنی در فیلمسازی به‌دلیل عدم حاکمیت قانون است. اگر قانون مشخص کرده سازمان یا نهادی مسئولیت صدور پروانه ساخت فیلم را برعهده بگیرد، آن سازمان یا نهاد باید با دست باز و بدون ملاحظات فراقانونی تصمیم بگیرد که فیلمی تولید شود یا نشود و اگر فیلمی تولید می‌شود باید پای اکران آن با دلایل مستدل بایستد. سازمان سینمایی وزارت ارشاد متولی قانونی صدور پروانه ساخت فیلم است. این نهاد قانونا اگر می‌گوید تولید و اکران فیلمی بلامانع است دیگر نباید شاهد این باشیم که بعد از مدتی سازمان یا نهاد دیگری بیاید بگوید من مخالف اکران فیلم هستم. مگر می‌شود؟ مگر شما مرجع تخصصی در سینما و فیلمسازی هستید؟ قبول دارم، اگر نهاد حساس نظامی و امنیتی باشد می‌بایست تمام حساسیت مدنظرشان را پیش از صدور مجوز فیلم به وزارت ارشاد انتقال دهند تا ارشاد بنا بر تشخیص خودش این حساسیت‌ها را روی فیلم‌ها اعمال کند، اما سازمانی مثل سازمان نظام پزشکی که از نظر من نمی‌تواند تشخیص دهد چه فیلمی به سود جامعه پزشکی است، در حال حاضر ممکن است شما را به دردسر بیندازد. چون فیلمسازی کاری هنری است و وزارت ارشاد به عنوان نماینده و حافظ ملاحظات تمام اصناف و سازمان‌های کشور با ساز و کار تخصصی‌اش تشخیص می‌دهد فیلمی به حقوق نهادها و اصناف مختلف تعدی می‌کند یا خیر. متاسفانه مشکل ما این است که هر نهاد و سازمانی که نفوذ داشته‌باشد راجع به فیلم‌ها اظهارنظر و اعمال نظر می‌کند. در شرایطی که قانون حاکمیت نداشته‌باشد واقعا نمی‌دانیم بعد از تولید یک فیلم آیا می‌توانیم آن را اکران کنیم یا نه و متاسفانه شرایط به گونه‌ای شده که مسئولان بدون این‌که بخواهند توقع دارند فیلم برای آنها ساخته شود! در صورتی‌که مخاطب ما مردم هستند.

معمولا فیلم‌های شما نگاهی انتقادی به فرهنگ سیاسی کشور دارد!

محمدرضا شفاه: ما فیلم منتقدانه را بر مبنای اصول خود انقلاب اسلامی می‌سازیم؛ یعنی نقد کارهایی که از ابتدای انقلاب قرار بوده انجام شود و نشده. ما جزو فیلمسازانی نبودیم که قبله آمال‌مان اتوپیای مدرن غربی باشد. ما می‌گوییم قانون هر کشوری براساس عرف آن کشور است و اگر به هر قانونی انتقاد داریم باید در چارچوب خود ساختار بیان کنیم اما بعضا می‌بینیم تحمل دوستان آن‌قدر کم است که خودشان اهمیت حفظ قانون را زیر سؤال می‌برند. یعنی متوجه نیستند مصلحت‌سنجی و دخالت‌های‌شان، مصلحت بزرگ‌تری را به نام قانون ذبح می‌کند که اگر قانون نباشد هیچ‌کدام از ما نیستیم. پس باید قانون را حفظ کنیم. بنابراین اگر ارشاد مرکز صدور پروانه فیلم است پس دیگر من به عنوان تهیه‌کننده نباید با این حرف از سمت مدیران ارشاد مواجه شوم که ما موافق اکران فیلم هستیم، اما از بیرون مخالفت می‌کنند. بیرون یعنی چه؟ مگر نباید همه ساز و کار داخل وزارت ارشاد باشد؟

می‌خواهم وارد بحث درباره خود فیلم شویم. به نظر می‌رسد در این فیلم وکالت حسی عده‌ای متعهد به ارزش‌های دست نخورده انقلاب را به عهده گرفتید. نگرانی درونی که شما را به سمت ساخت مصلحت سوق داد چه بود؟

حسین دارابی، کارگردان: یکی از وظایف هنرمند دغدغه‌مند در هر جامعه، رصد کردن مدام آن جامعه است. ما به عنوان هنرمند موظفیم خاکسترها را کنار بزنیم و به مردم آتش گرم و گوهری که آن زیر مانده را یادآوری کنیم. وقتی یک‌سری ارزش‌ها (عدالت، توجه به مستضعفان، ظلم‌ستیزی و...) در جامعه کمرنگ می‌شود، هنرمند باید آن را پررنگ کند. باید به مردم یادآوری کند که برای چه انقلاب کردیم، چه مسئولانی برای حفظ ارزش‌های انقلاب حتی فرزندان خودشان را بالای چوبه‌دار کشیدند و... . حالا که دیگر امنیت در کشور حاکم است نباید ارزش‌های‌مان را فراموش کنیم و یادمان برود که جوان‌های ما در دهه ۶۰ برای حفظ همین ارزش‌ها راهی جبهه‌ها شدند. منظورم این نیست که امروز دیگر ارزش‌ها بین مردم از بین رفته؛ کما این‌که بارها همین مردم در زلزله، سیل، کرونا و... برای همنوعان‌شان چه از خودگذشتگی‌هایی کرده‌اند. با این حال برایم دردآور است وقتی می‌بینم یک‌سری موضوعات کمرنگ شده و بعضی افراد به مسئولیت‌های‌شان آن‌طور که باید عمل نمی‌کنند. این مسائل ناخودآگاه مکدرم می‌کند و مصر می‌شوم آنها را به تصویر بکشم تا بگویم قرار ما این نبود. البته شیوه به تصویر کشیدن آن هم خیلی موثر است. چون تصویر مثل خبررسانی گذرا نیست و مردم داخل سالن لحظه به لحظه با قهرمان‌های فیلم همراه می‌شوند.

پس می‌توان گفت مصلحت هم مثل باقی آثارتان واکنشی است به افرادی که دانسته یا نادانسته قوانین کشور را زیر سؤال می‌برند؟

حسین دارابی: بله، بالاخره ما هم جزو همین مردم هستیم و این فیلم به‌نوعی واکنشم بود نسبت به خیلی از مسائلی که امروز می‌بینم.

یعنی اگر به سه سال پیش برگردید باز هم فیلم را همین‌طور می‌ساختید یا تغییرات فنی و محتوایی در ساختار این فیلم ایجاد می‌کردید؟

حسین دارابی: بله، به لحاظ مضمونی و ساختاری فیلم را همین‌طور می‌سازم که سه سال پیش ساختم. درست است که قصه داستان در دهه ۶۰ می‌گذرد اما حرف‌های به‌روز جامعه را می‌زند. دغدغه درونی این فیلم و بحث عدالتخواهی، ظلم‌ستیزی، آقازادگی و... به قدری درونی و انسانی است که زمان برنمی‌تابد. این مباحث را در هر زمان و هر دوره‌ای بیان کنید، تاثیرگذار است. حتی در فیلم زیرکی هم به خرج دادیم و کمی هم به بحث آقازادگی پرداختیم. در حالی‌که در دهه ۶۰ بحث آقازادگی اصلا موضوعیت نداشت. بنابراین مصلحت فیلمی نیست که به مرور زمان کهنه شود.

محمدرضا شفاه: با حسین دارابی موافقم. از نظر من مصلحت در عین این‌که به شدت فیلمی ایرانی است بعدی جهانی هم دارد. فکر نکنید چون شخصیت‌محوری داستان یک روحانی است پس مثلا فیلم برای یک آمریکایی قابل‌پذیرش نیست. هر کسی از هر جای دنیا می‌تواند با فیلم همراه شود. وقتی فیلمی به لحاظ فنی و محتوایی درست ساخته شود دیگر بستر روایت آن (این‌که ایران باشد یا هر کشور دیگری) مهم نیست. ضمن این‌که دوگانه عدالت و مصلحت؛ دوگانه‌ای مختص به جامعه اسلامی نیست و در تمام کشورهای دنیا این مسأله مطرح است و وقتی اتفاقی در سطوح بالای زندگی افراد سیاسی می‌افتد بعضی‌ها معتقدند باید آن را لاپوشانی کنند و بعضی دیگر صراحت و شفافیت را ضامن بقای حاکمیت‌شان می‌دانند. اگر قرار بود این فیلم را ۱۰ سال آینده هم بسازیم همین‌طور می‌ساختیم و خوشحالم که امروز این فیلم ساخته شده و در آرشیو سینمای ایران قرار خواهد گرفت.

می‌بینیم که تحمل مسئولان به قدری کم است که اهمیت حفظ قانون را خودشان زیر سؤال می‌برند؛ یعنی متوجه نیستند مصلحت‌سنجی‌ها و دخالت‌هایشان، مصلحتی بزرگ‌تر به نام قانون را ذبح می‌کند

اگر نگاهی که در فیلم‌تان به دوگانه عدالت و مصلحت دارید عمیقا نگاهی مثبت است، پس چرا لااقل نهادهایی که این چند سال مانع از اکران عمومی فیلم شدند تعابیری عکس از نگاه شما به این مفاهیم دارند؟

حسین دارابی: مسأله تخصص است. بخشی از کسانی‌که در این چند سال مانع اکران عمومی فیلم شدند تخصص سینما را نداشتند. بنده حداقل ۴۰ فیلم کوتاه مطرح ساختم و بازخوردهای آن را در داخل و خارج از کشور دیدم. می‌خواهم بگویم از فیلم و سینما شناخت دارم اما برخی از کسانی‌که نسبت به سینما شناخت ندارند برداشت‌ها و نشانه‌شناسی غلطی از فیلم می‌کنند که باعث محاق فیلم شد. این‌که مثلا منظور تو از فلان دیالوگ یا فلان سکانس طرفداری از سلطنت‌طلب‌ها بوده! هر چقدر من فیلمساز بگویم که با دریافت شخصی از نشانه‌های فیلم نمی‌توان به نتیجه‌گیری رسید، فایده‌ای ندارد. وقتی حوزه هنری، وزارت ارشاد، سازمان اوج، خیلی از سینماگران و کسانی‌که جهان سینما را می‌شناسند بر حقانیت فیلم صحه می‌گذارند دیگر واقعا خودم هم نمی‌دانم چرا باید قوه قضاییه چند سال مانع از اکران عمومی شود. این در حالی است که زمان اکران جشنواره‌ای مصلحت، بعضی‌ها به من می‌گفتند که تو از قوه قضاییه برای ساخت این فیلم پول گرفتی که سازوکار قوه را تبلیغ کنی اما خود قوه قضاییه فیلم را توقیف کرد! بعدا حتی در یکی از جلسات به یکی از مسئولان قوه قضاییه هم گفتم؛ این حق نیست که زمان جشنواره، فحش پول گرفتن از شما را بخورم، بعد از جشنواره فحش خودتان را!

چرا حوزه هنری به‌عنوان یکی از پایگاه‌های اصلی سینما و در حالی‌که مصلحت نخستین محصول مشترکش با سازمان هنری رسانه‌ای اوج بود، نتوانست قوه قضاییه را مجاب کند و فیلم را لااقل در سینماهای حوزه هنری نمایش دهد؟

حسین دارابی: نمی‌توانند. چون قانون به آنها اجازه این کار را نمی‌دهد و اگر این کار را انجام دهند دیگر هیچ فیلمی از بیرون نمی‌توانند اکران کنند اما مسأله اینجاست که خیلی از مردم و حتی سینماگران فکر می‌کنند تمام اینها بازی خودمان بوده!

محمدرضا شفاه: (لبخند می‌زند) در صورتی‌که ما هنوز نگران توقیف فیلم هستیم! البته من این مسیر را برای فیلم «دیدن این فیلم جرم نیست» هم تجربه کردم. زمان اکران جشنواره فیلم بسیار تحت فشار بودیم، البته حوزه هنری پای آن ایستاد که در اکران جشنواره‌ای فیلم را بدون حذف اکران کنیم. در ایام جشنواره وقتی زمزمه‌های توقیف فیلم بلند شد، بعضی‌ها مغرضانه مطرح کردند که اصلا مگر می‌شود فیلم حوزه هنری توقیف شود و اینها همه بازارگرمی حوزه هنری است و...! جشنواره تمام شد و فیلم ما که محصول حوزه هنری بود توقیف شد، آن زمان وقتی با بعضی از همان مغرضان مواجه می‌شدم و می‌گفتم دیدی فیلم‌مان توقیف شد جواب می‌داد که همین هم بازار گرمی است! واقعا کدام انسان نادانی برای بازارگرمی فیلم خودش را نابود می‌کند! گذشت تا زمان اوج کرونا به ما اجازه اکران عمومی دادند و ما منتظر فروکش‌کردن کرونا بودیم که آن را به اکران درآوریم که نسخه قاچاق آن پخش شد!

هنوز هم نمی‌دانید که نسخه قاچاق دیدن این فیلم جرم نیست از چه طریقی پخش شد؟

محمدرضا شفاه: همان زمان هم گفتم که این پخش قاچاق به وزارت

فستیوال

جایزه اول ترانسیلوانیا به فیلم ایرانی رسید

جایزه بهترین فیلم جشنواره ترانسیلوانیا به «مثل ماهی رو ماه» به کارگردانی درناز حاجی‌ها رسید که بنا بر اعلام سایت جشنواره، این نخستین بار است جایزه اول جشنواره به یک کارگردان زن می‌رسد. این کارگردان جوان پس از دریافت جایزه ۱۰هزار یورویی جشنواره ترانسیلوانیا گفت: فکر می‌کنم چه یک کودک پنجساله باشید یا یک مرد بالغ در ۵۰سالگی، فشار برای انجام کارهایی که نمی‌خواهید انجام دهید وحشتناک است. خوشحالم هیأت داوران پیام این فیلم را درک کردند. سپیدار تاری، بازیگر اصلی این فیلم نیز جایزه بهترین بازیگر جشنواره را به دست آورد . بیست و دومین جشنواره فیلم ترانسیلوانیا از ۹ تا ۱۸ ژوئن (۱۹ تا ۲۸ خرداد) در رومانی برگزار شد./ایسنا

مستند

«غبار جنگ» آماده نمایش شد

لوگوی «غبار جنگ» به کارگردانی محمد عبدی‌زاده و تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی، با به پایان رسیدن مراحل فنی آماده نمایش و رونمایی شد. در خلاصه معرفی این مستند آمده است: «صبح روز پیروزی جنگ آغاز شد و ما جنگیدیم تا شاید بتوانیم در صلح زندگی کنیم...».

در این مستند، سه نفر از فرماندهان و مدافعان خرمشهر که در خط مقدم مبارزه بودند و قهرمانانه جنگیدند، درباره رخدادهای مهم آن دوره صحبت می‌کنند.

فهرست عوامل این اثر عبارتند از نویسنده و کارگردان: محمد عبدی‌زاده، مشاور نظامی پروژه: ناخداهوشنگ صمدی، مدیرتولید: علی کفراش، پژوهش: محمد عبدی‌زاده و لیلا محمدی، تصویربردار: شاهین عبدی زاده، دستیار اول کارگردان و برنامه ریز: لیلا محمدی، مشاور رسانه‌ای: اشکان منصوری و امین اعتمادی، هماهنگی تولید: شهرزاد عبدی زاده، صدابردار: عرفان فتاحی نیا، تدوین: محمد مهدی توسلی، طراحی و ترکیب صدا: امین شریفی، مدیر تدارکات: حسن نوری، عکاس: امین نوذری و... تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی./مهر

فیلم کوتاه

پایان فیلمبرداری «چند قدم دورتر»

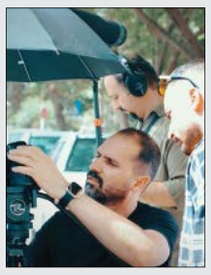

فیلمبرداری فیلم کوتاه «چند قدم دورتر» به نویسندگی و کارگردانی حمیدرضا کردسیچانی و تهیه‌کنندگی راحله خالدی به پایان رسید. مهران هادی، طناز دریکوندی، رضا عابدی، زهرا میرعبداللهی، علی عرشیا معصومیان و ارشیا شریفی، بازیگران این فیلم کوتاه هستند. این فیلم روایتگر قصه مردی است که در کنار روزمرگی و مشغله‌هایش بار زندگی را به‌تنهایی به دوش می‌کشد. سایر عوامل این فیلم عبارتند از نویسنده و کارگردان: حمیدرضا کردسیچانی، تهیه کننده: راحله خالدی، مدیر فیلمبرداری: یاسر زمانی، مدیر صدابرداری: مهران ثابتی فرد، مدیر تولید: مهران هادی، طراح صحنه: مسعود جزایری، طراح گریم: نفیسه علیزاده، تدوین و اصلاح رنگ: مهدی دهقان، جانشین تهیه: محسن دیگاری، دستیار کارگردان: مرضیه کرمانی، طراح و ترکیب صدا: الهام عبدا... زاده، عکاس: مریم فرخیان، منشی صحنه: آوا جعفری، دستیار اول تصویر: آرش زمانی، عکاس دوم و فیلمبردار پشت صحنه: الهام امیری، دستیار لباس: فرشته کیانی زاد و.../مهر